

**KRETINGOS RAJONO SAVIVALDYBĖS
VIEŠOJI ĮSTAIGA KRETINGOS PSICHIKOS SVEIKATOS CENTRAS**

**IŠVADA
DĖL KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS**

2017 m. lapkričio 22 d. Nr. (3.8)SR-413
Kretinga

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo (toliau – KPI) 6 straipsniu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 patvirtinta Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarka, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 patvirtintomis Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijomis, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos Klaipėdos valdybos 2017 m. birželio 20 d. raštą Nr. 4-08-361 „Dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo 2017 metais“, buvo atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas.

Analizuotas laikotarpis: 2016-06-30-2017-06-30

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą atliko darbuotojas, atsakingas už korupcijos prevencija ir kontrolės vykdymą Kretingos psichikos sveikatos centre Liudmila Rumovskaja.

Atliekant korupcijos pasireiškimo tikimybę vertintos veiklos sritys: Kompensuojamųjų vaistinių preparatų ir medicinos pagalbos priemonių skyrimas.

Vertinimo kriterijai:

1. 2004-04-20 Lietuvos Respublikos Medicinos praktikos įstatymas Nr. IX-2148.
2. 2002-03-08 Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro įsakymas „Dėl vaistų receptų rašymo ir vaistų išdavimo (pardavimo)“ Nr. 112.
3. 2017-03-24 Asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo ir šių paslaugų išlaidų apmokėjimo privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis sutartis Nr. S2-2017-98

Atliekant Kretingos psichikos sveikatos centro (toliau – Centras) veiklos Kompensuojamųjų vaistinių preparatų ir medicinos pagalbos priemonių (MPP) skyrimo vertinimą, analizuota kaip vykdoma Medicinos praktikos įstatymo gydytojo profesinė teisė išrašyti receptus pagal LR Sveikatos apsaugos ministro nustatytą tvarką, kurią nustato LR Sveikatos apsaugos ministro 2002-03-08 įsakymu Nr. 112 patvirtintos „Vaistų receptų rašymo ir vaistų išdavimo (pardavimo) gyventojams taisyklės“, kaip laikomasi kompensuojamųjų vaistinių preparatų skyrimo pagrįstumo ir išrašymo tvarkos pagal galiojančias minėtų taisyklių nuostatas bei reikalavimus.

Analizuotos Centro Vidaus darbo tvarkos taisyklės bei Gydytojo psichiatro pareiginiai nuostatai dėl teisėto ir pagrįsto kompensuojamojo vaistinio preparato bei MPP skyrimo, ar numatyta gydytojų psichiatrų atsakomybė už neteisėtą ir nepagrįstą minėtų vaistų bei MPP skyrimą.

Peržiūrėtos ir analizuotos Kretingos psichikos sveikatos centro ir Klaipėdos teritorinės ligonių kasos sudarytos sutarties sąlygų laikymasis dėl Asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo ir šių paslaugų išlaidų apmokėjimo privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis.

Nustatyta Kompensuojamųjų vaistinių preparatų ir medicinos pagalbos priemonių skyrimo veiklos sritis atitinka KPI 6 straipsnio 4 dalies 2-4 punktų kriterijus:

- 2) **pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas;**
- 3) **atskirų valstybės tarnautojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti;**
- 4) **veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu.**

Atlikus veiksmus ir veiklos srities analizę pagal šiuos teisės aktus - Lietuvos Respublikos Medicinos praktikos įstatymą, Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro įsakymą „Dėl vaistų receptų rašymo ir vaistų išdavimo (pardavimo) bei Asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo ir šių paslaugų išlaidų apmokėjimo privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis sutartį, skiriant bei išrašant kompensuojamuosius vaistinius preparatus bei medicinos pagalbos priemones, *neatitikimų nenustatyta*. Vaistų išrašymo ir skyrimo tvarka Centre atitinka minėtų teisės aktų reikalavimus - centre dirbantys 3 gydytojai psichiatrai turi teisę skirti ir išrašyti kompensuojamuosius vaistinius preparatus ir MPP. Pagal medicinos auditoriaus ataskaitą už 2016 m. „Dėl kompensuojamų vaistų skyrimo išrašymo Kretingos PSC“, atrankos būdu peržiūrėta ir įvertinta 150 asmens sveikatos istorijų F025/a bei nustatyta, kad Centre dirbantys gydytojai psichiatrai vadovaujasi ir laikosi kompensuojamųjų vaistinių preparatų ir MPP skyrimo tvarką apibrėžiančių bei reglamentuojančių teisės aktų. Priežiūrą ir kontrolę ar pagrįstai skiriami ir išrašomi kompensuojamieji vaistai ir MPP Centre vykdo direktoriaus paskirtas medicinos auditorius.

Centro vidaus darbo tvarkos taisyklėse nėra atskiro punkto, numatančio šių vaistinių preparatų ir MPP skyrimo tvarką atsakingiems asmenims (gydytojams psichiatriams), bei jų padarytą žalą už neteisėtai ir nepagrįstai paskirtus kompensuojamuosius vaistinius preparatus.

Gydytojo psichiatro pareiginiuose nuostatuose yra numatyta pareiga aktyviai dalyvauti Centro antikorupcinėje veikloje bei teisė išrašyti receptus Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

Atlikta Centro ir Klaipėdos teritorinės ligonių kasos sutarties analizė pagal šiuos punktus, nustatyta:

1. Neviršyti šių kalendoriniams metams TLK skiriamų asignavimų - *asignavimai neviršyti, neatitikimų nenustatyta*.

	Metinė lėšų suma (Eur)	I ketvirtis	II ketvirtis	III ketvirtis	IV ketvirtis
Lėšos kompensuojamiesiems vaistams ir medicinos pagalbos priemonėms	112,413	28,185	28,076	28,076	

2. Prieš išrašant kompensuojamuosius vaistus ir MPP patikrinti, ar asmuo yra apdraustas privalomuoju sveikatos draudimu ir turi galiojančią kompensuojamųjų vaistų pasą – *reikalavimų laikomasi*.
3. Išrašyti apdraustajam 3 formos ir (ar) 3 formos (išimties atvejams) receptus kompensuojamiesiems vaistams ir MPP tik teikiant jam asmens sveikatos priežiūros paslaugą – *reikalavimų laikomasi*.
4. Užtikrinti, kad 3 formos ir 3 formos (išimties atvejams) receptus kompensuojamiesiems vaistams ir MPP išrašytų gydytojas, turintis teisę verstis medicinos praktika ir (ar) 3 formos ir 3 formos (išimties atvejams) receptus kompensuojamosioms MPP išrašytų slaugytojas, turintis teisę verstis slaugos praktika – *visi 3 Centre dirbantys gydytojai turi teisę verstis medicinos praktika, Centre dirbančios slaugytojos taip pat turi teisę verstis slaugos praktika*.
5. Nurodyti apdraustojo medicinos dokumentuose jam skirtus ir išrašytus kompensuojamuosius vaistus ir (ar) MPP ir įvesti į informacinę sistemą „Sveidra“ (jei duomenys perduodami per šią informacinę sistemą) reikiamus duomenis apie apsilankymus,

kurių metu buvo išrašyta kompensuojamųjų vaistų ir (ar) MPP – *reikalavimai vykdomi, duomenis nurodomi apdraustojo medicinos dokumentuose ir suvedami į informacinę sistemą.*

6. Apdraustojo medicinos dokumentus pildyti tiksliai ir įskaitomai, laikantis teisės aktų reikalavimų. Šiuose dokumentuose aprašyti paciento būklę, nurodyti paslaugos teikimo vietą, datą ir laiką, jam skirtus tyrimus, jų rezultatus ir diagnozę, taikytą gydymą (nurodyti išrašytų 3 formos ir (ar) 3 formos (išimties atvejams) receptų numerį, kompensuojamojo vaisto bendrinį pavadinimą, matmenis ar kitus duomenis, jei jų yra, naudojimo būdą bei gydymo kurso pabaigos datą), įklijuoti į medicinos dokumentus apdraustojo raštu pateiktą papildomą informaciją (pvz.: dokumento, suteikiančio teisę į lengvatą, kopiją ir kt.) – *reikalavimų laikomasi.*
7. Išrašant kompensuojamųjų vaistų ir MPP receptus, vadovautis teisės aktais, reglamentuojančiais kompensuojamųjų vaistų ir MPP skyrimo ir receptų išrašymo sąlygas, sąrašas skelbiamas Valstybinės ligonių kasos prie Sveikatos apsaugos ministerijos ir TLK interneto svetainėse – *reikalavimų laikomasi.*
8. Atlyginti PSDF biudžetui padarytą žalą, jei įstaigos darbuotojas (sveikatos priežiūros specialistas) neteisėtai ir (ar) nepagrįstai išrašo 3 formos ir 3 formos (išimties atvejams) receptus kompensuojamiesiems vaistams ir MPP. PSDF biudžetui padaryta žala atitinka pinigų sumą, kurią TLK sumoka vaistinei, išdavusiai kompensuojamuosius vaistus ir (ar) MPP pagal įstaigos sveikatos priežiūros specialisto išrašytą receptą – *padarytą žalą atlygina Centras.*
9. Skiriant kompensuojamuosius vaistus, vadovautis šiais racionalaus vaisto vartojimo principais:
 - 9.1. Tinkama indikacija – registruoti vaistai turi būti skiriami pagal atitinkamas registruotas indikacijas – *reikalavimų laikomasi.*
 - 9.2. Tinkamas vaistas – vaistas pasirenkamas pagal jo efektyvumą, saugumą, tinkamumą ir prieinamumą (siekiant, kad pacientų ir PSDF biudžeto išlaidos būtų kuo mažesnes) – *reikalavimų laikomasi.*
 - 9.3. Tinkamas pacientas – vaistas pacientui gali būti skiriamas tik tuo atveju, jei nėra kontraindikacijų ir nepageidaujamų reiškinių tikimybė vartojant šį vaistą yra minimali – *reikalavimų laikomasi.*
 - 9.4. Tinkama informacija – pacientui turi būti teikiama aktuali, tiksli ir aiški informacija apie jo būklę ir jam skiriamą vaistą. Būtina pasiteirauti paciento (jo atstovo), ar jis supranta gautą informaciją – *reikalavimų laikomasi.*
 - 9.5. Tinkama stebėseną (monitoringas) – teisės aktų nustatyta tvarką turi būti reguliariai įvertinama paciento sveikatos būklė ir laiku užfiksuojamas numatomas (lauktas) ir netikėtas gydymo vaistais poveikis – *reikalavimų laikomasi.*
 - 9.6. Vadovautis teisės aktais, reglamentuojančiais receptų rašymo ir vaistų bei kompensuojamųjų MPP išdavimo (pardavimo) gyventojams reikalavimus – *reikalavimų laikomasi.*

Racionalaus vaisto vartojimo principai nepažeisti, neatitikimų nenustatyta.

Išvada:

Išanalizavus kompensuojamųjų vaistinių preparatų ir MPP skyrimo veiklos sritį Kretingos psichikos sveikatos centre nustatyta, kad skiriant ir išrašant minėtus vaistus yra

laikomasi visų jų skyrimo ir išdavimo tvarką reglamentuojančių teisės aktų, sutarčių sąlygų, todėl korupcijos pasireiškimo tikimybė yra minimali.

Siūlymai:

1. Skiriant ir išrašant kompensuojamuosius vaistinius preparatus ir medicinos pagalbos priemones laikytis Kretingos psichikos sveikatos centro ir Klaipėdos teritorinės ligonių kasos sudarytos sutarties sąlygų, kuriose yra numatyta minėtų vaistų skyrimo ir išrašymo tvarka bei neviršyti TLK skiriamų asignavimų.
2. Remiantis Centro medicinos auditoriaus parengta kompensuojamų vaistų skyrimo ir išrašymo Kretingos PSC ataskaita užtikrinti, kad teisingas ir pagrįstas kompensuojamų vaistų skyrimas ir išrašymas atsispindėtų asmens medicininiuose dokumentuose.

Direktorė

Inna Viršilienė

Liudmila Rumovskaja, tel. (8 445) 79055, el.p.: info@kretingospsc.lt